

Parlamentul
Republicii Moldova

ASp nr. 151

21.10.2020

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de hotărâre a Parlamentului Republicii Moldova privind adoptarea Rezoluției solului sau Rezoluției cu privire la păstrarea bogăției supreme a Republicii Moldova.

Anexă:

1. Proiectul de hotărâre;
2. Rezoluția solului sau Rezoluția cu privire la păstrarea bogăției supreme a Republicii Moldova;
3. Nota informativă.

Arina SPĂTARU

Digitally signed by Spătăru Arina
Date: 2020.10.21 11:00:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Deputati în Parlament

Chiril Motpan

Liviu Vovc

Vasile Nădase

Stela Macari

Dinu Plîngău

Alexandra

Proiect

HOTĂRÂRE

**privind adoptarea Rezoluției solului sau Rezoluției cu privire la
păstrarea bogăției supreme a Republicii Moldova**

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. – Se adoptă Declarația cu privire la păstrarea solului- bogăției
supreme a Republicii Moldova (se anexează).

Art. II. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

REZOLUȚIA

cu privire la păstrarea solului - bogăției supreme a Republicii Moldova

Ținând cont de importanța păstrării bogăției supreme a țării, Parlamentului Republicii Moldova constată că :

- Solul este una dintre resursele naturale primordiale ale Republicii Moldova, de neînlocuit în asigurarea echilibrului ecologic și securității alimentare a țării;
- Ținând cont de dominarea proceselor de degradare și deteriorare a solurilor arabile asupra proceselor de solificare, putem considera că ele sunt o resursă naturală neregenerabilă relativ duratei vieții omenești;
- Rolul multifuncțional al solului în biosferă este insuficient studiat și conștientizat de lumea științifică și societate;
- Serviciile ecosistemice și sociale acordate de sol sunt indispensabile pentru activitatea umană și activitatea ecosistemelor, inclusiv cele agricole;
- Calitatea (sănătatea) solului influențează calitatea apei, aerului și afectează schimbarea climei;
- Calitatea (sănătatea) solului asigură sănătatea pe întreg lanțul trofic: sol-plante-animale-om;
- Cu toate că multifuncționalitatea solului este recunoscută de lumea științifică, opinia publică rămâne puțin sensibilizată despre rolul decisiv al solului în asigurarea echilibrului ecologic și producerea durabilă și inofensivă a produselor alimentare pentru oameni și furajelor pentru animale, cu o valoare nutritivă înaltă pentru sănătatea și reproducerea lor;
- În condițiile reformelor socio-economice, este necesară evitarea conflictului dintre principiile fundamentale de management ecologic al solului ca un organism viu și interesele economice ale populației, indiferent de formele de proprietate asupra solului (pământului);
- Actele normative existente și promovate pe viitor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale, folosirii raționale a resurselor naturale vor fi armonizate sub aspectul protejării și folosirii durabile a solurilor din Republica Moldova.

În acest sens, Parlamentul Republicii Moldova recunoaște:

- Necesitatea aprofundării cunoștințelor și schimbului de experiență sub aspect științific și practic în vederea elaborării practicilor agricole de management durabil al solului, de restabilire a fertilității solului, inclusiv prin sechestrarea carbonului;
- Folosirea ecosistemelor naturale ca model pentru ecosistemele agricole, prin ajustarea principiilor de structurare și funcționare a lor în scopul asigurării nivelului scontat de producție cu menținerea concomitentă a fertilității solului;
- Menținerea fertilității solului este posibilă prin prevenirea eroziunii solului și pierderilor necompensate de substanță organică a solului în rezultatul mineralizării, care sunt cu mult mai efective, decât „combaterea” consecințelor practicilor agricole nejustificate;
- Funcționalitatea ecosistemelor agricole este determinată de diversitatea structurală la diferite nivele ierarhice în spațiu și vreme și presupune respectarea principiilor fundamentale de menținere a fertilității solului, cum ar fi: organizarea terenului în bază de landșaft, îmbinarea ramurii fitotehniei și zootehniei, majorarea biodiversității, inclusiv prin respectarea asolamentului, folosirea culturilor mixte și succesive, fâșiilor de păduri, minimalizarea lucrării solului, tranziție la sistemul conservativ de agricultură și sistemul de agricultură ecologică, etc.
- Soluționarea cu succes a problemelor de folosire rațională a solurilor în Republica Moldova ține de interesul de dezvoltare durabilă a statului și poate fi realizată prin:

- pregătirea specialiștilor de profil, inclusiv de înaltă calificare, în instituțiile de învățământ superior și instituțiile de cercetare științifică;

- susținerea realizării cercetărilor științifice sistemice, interdisciplinare cu menținerea experiențelor de câmp, de lungă durată, care reprezintă un patrimoniu național de o valoare considerabilă;

- elaborarea criteriilor de dezvoltare durabilă a exploatațiilor agricole, indiferent de dimensiunea și forma lor de proprietate;
- monitorizarea obligatorie prin intermediul serviciilor de stat a stării calității solului cu respectarea concomitentă a unui sistem de agricultură prietenos mediului ambiant, bazat pe stimularea practicilor durabile în agricultură;
- posibilitatea majorării bunăstării oamenilor doar în condițiile preîntâmpinării degradării solurilor și asigurării folosirii durabile a resurselor de aer, apă și sol, asigurarea biodiversității regnului vegetal și animal.

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre privind adoptarea Rezoluției solului sau Rezoluției cu privire la păstrarea bogăției supreme a Republicii Moldova

Republica Moldova este unica țară din lume suprafața căreia este reprezentată de aproximativ 80% din soluri cernoziom. Ele sunt considerate, pe bună dreptate, cele mai fertile soluri din lume. Profesorul V.V. Docuceaev, fondatorul științei solului în lume, în timpul vizitei sale în Basarabia (1893), considera solurile din stepa Bălțiului ca soluri de primă clasă, etalon pentru toate solurile din lume după bogăția lor. Sub acest generic, ele au fost prezentate la expozițiile internaționale din Paris și Chicago.

Cu regret, pe parcursul ultimului secol, solurile de cernoziom au trecut prin niște transformări dramatice sub influența modelului industrial de intensificare a agriculturii. Aceste transformări au avut și continuă să aibă consecințe imprevizibile sub aspect economic, social și ecologic pe termen lung. Astfel, solurile au pierdut mai bine de 50% din rezerva inițială de substanță organică, care determină fertilitatea lor.

Factorul primordial care a contribuit la reducerea drastică a rezervelor de substanță organică a solului îl constituie replasarea culturilor perene cu un sistem radicular abundent (preponderent negara-Stippa), care au format aceste soluri, cu culturi anuale, cu un sistem radicular net inferior culturilor perene. Un alt factor nefast este arătura frecventă cu plug cu cormană, care contribuie la mineralizarea mai intensă a substanțelor organice a solului și sporește deficitul cumulativ anual necompensat.

Ca rezultat, în ultimii 25-30 ani de intensificare industrială n-a fost asigurată o dezvoltare durabilă a agriculturii sub aspect economic, ecologic și social. Agricultura și, în mod special, solul, nu pot acorda servicii ecosistemice și sociale de importanță vitală pentru existența noastră și anume: puritatea apei potabile, produse alimentare de calitate înaltă, sechestrarea carbonului ca modalitate fermă de reducere a încălzirii globale, polenizarea culturilor etc.

Viața pe Terra a devenit și este posibilă datorită solului, dar care este totalmente neglijat. Fără schimbarea atitudinii în societate față de sol, îndeplinirea cerințelor crescânde a populației, în condițiile de majorare a nivelului de producție, devine imposibilă.

Agricultura este bolnavă și necesită terapie. În acest context, este absolut necesară intervenția statului, aprobarea unei strategii de dezvoltare durabilă a sectorului agrar, inclusiv prin monitorizarea în timp a stării fertilității solului și elaborarea unui program de management rațional a acestuia.

Conceptul dominant de intensificare a agriculturii, cunoscut sub denumirea de „revoluție verde”, bazat pe folosirea surselor energetice neregenerabile și derivatelor lor industriale (îngrășăminte minerale, în special de azot, pesticide, combustibil etc) necesită schimbat cu o nouă viziune agroecologică de intensificare a agriculturii. Aceasta presupune respectarea legităților de bază agronomice și ecologice în agricultură, prin întreprinderea unor măsuri la nivel de stat de redresare a situației create în agricultură.

Ne dorim recunoașterea cernoziomului din stepa Bălțiului în calitate de Patrimoniu Mondial ocrotit de UNESCO (obiectul este deja inclus în lista tentativă a UNESCO), inclusiv prin crearea unui Centru Științific Internațional la Bălți. Centrul va activa în baza expertizei și experienței specialiștilor Institutului de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția”, în cadrul căruia timp de 75 ani se promovează un program amplu de cercetare pe diferite aspecte ale dezvoltării durabile a sectorului agrar: asolamente, culturi permanente, sisteme de lucrare, fertilizare și irigare a solului, sisteme de agricultură ecologică etc.

Acest Centru va servi concomitent și în calitate de Centru de instruire a agricultorilor din Republica Moldova, precum și agricultorilor din țările din vecinătate, în domeniul managementului durabil al solurilor și culturilor în condițiile manifestării tot mai frecvente a secetelor, cauzate de încălzirea globală.

**Deputat în Parlament,
Alexandru SLUSARI**